

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Francisci Xaverii E Societate Iesv Indiarvm Apostoli Novarvm Epistolarvm Libri Septem

Francisco <de Javier>

Romæ, 1667

Epistola VI. Ioanni III. Regi Lvsitaniæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46129)

EPISTOLA VI.

IOANNI III. REGI

LVSITANIÆ.

Non seribo Maieftati Tuæ calumnias, iniurias, vexationes, quibus hîc exagitantur & opprimuntur qui recens ad Noftam Sanctam Religionem accefferunt. Pater enim Frater Ioannès de Villa-comdea isthuc proficiscens cuncta ejus generis fusè veriffimèque narrabit, & quasi subijciet oculis Maieftatis Tuæ. Debes illi viro, Domine, multas gratias ob labores ingentes & innumerabiles quos per hos Indiar Tractus exhaustit in Divino tuoque obsequio, & ut conscientia atque officij Maieftatis Tuæ rationes expediret apud Deum. At in æftimando Patris Fratris Ioannis merito, nolim à Maieftate Tuâ solùm reputari contentiones, perpeffiones, vigiliis, & cæteras corporis ærumnas; utcumque eæ multæ, graves, continuæque fuerint, quas pertulit. Ludus enim hæc ac remiffio sint, si comparentur

V 2 cum

cum mentis angoribus , & dirissimo tormento animi quo intimè lacerabatur spectans suis oculis , nec prohibere ullâ ratione valens , Præfectos Arcium & Procuratores Fisci immaniter agere ferreque , & avarissimè diripere miseros Neophytos , in fide Christi , quàm nuper susceperunt , teneros adhuc : quos ideo illi ipsi qui vexant Christiani Magistratus fovere potius debuerant & beneficijs amplecti . Hoc vero , mihi crede Domine , Cordolium longè supra omnes corporis dolores acerbissimum est ; atque adeo , vt sic dicam , martyrij genus horrendum , cruciatibus quibusvis tyrannicis atrocius , cogi patienter acquiescere cum videas momento destrui alienâ culpâ , quæ tuo & aliorum longi temporis vehementissimo conatu , ærumnosissimâque constantiâ , proximè fastigium perducta erant . Hic pro certo ferebatur , Regem Ceilani pretiosa xenia ad Maiestatem Tuam mittere , ob beneficia quæ à Te quotidie accipit plurima . Habeat pro indubitato Maiestas Tua , immanem in eo & acerbissimum Christi hostem Ceilani regnare : & , quod penè dictu nefas est , ad nocendum Christi causa ,

sa ,

sæ, opprimendamque quàm potest maxi-
 mè religionem, non aliâ magis potentiâ,
 quàm tuâ gratiâ tuisque Donis autorari &
 armari. Verissima hæc sunt; sed vobis
 auditu fortasse non grata. quare equidem,
 perinvitus scribo; præsertim cum id ne
 frustra fecerim, metuum, Dum enim
 hîc de futuris æstimatur ex præteritorum
 experienciâ, sanè verendi causâ est, ne
 in posterum quoque maior longè ac cla-
 rior Tuæ Maiestatis favor, extet in illum.
 professum & atrocem Inimicum Christi,
 quàm in Religiosos Sacerdotes qui rem
 Christianam Cæilani curant. quæ palàm
 cernentibus, evidentia ipsa rerum voces in-
 terdum elicit liberas, quas pace tuâ, Do-
 mine, hîc ponam: Imperio Te Indiarum
 non ad amplificandum Christi Regnum
 uti; sed ad corradendas opes humanaque
 dumtaxat ac temporaria Tibi ac Tuis con-
 ficienda commoda. Ignoscat mihi quæso
 Maiestas Tua si tam clarè ac sine ambagi-
 bus res vt sunt exprimo. Hoc enim me
 ita facere cogit verus & syncerus amor ac
 studium quo Tui Tuæque Salutis æternæ.
 Domine, teneor: cum audire mihi videar
 Dei Sententiam Supremo Iudicio decer-

nentis , aut potius quid decreverit extremo
 Tuæ mortis momento , declarantis ; cuius
 necessitatis vim nemo eluctari quantumvis
 potens ; nemo arte propriâ , ope ve alte-
 rius cuiuslibet , valet effugere . Nec , quæ-
 so , nimium confidat Maiestas Tua ijs Man-
 datis quæ multa & gravia piè ac specio-
 sè inferis Literis Regijs ad Prætorem , Præ-
 fectos , & cæteros Indiæ Magistratus , iu-
 bens ante omnia Religioni caveri & fave-
 ri Christianæ . Ego enim , Domine , qui
 res uti se habent præsens intueor , clarè
 intelligo , nullam prorsus restare spem fo-
 re ut talibus unquam mandatis verè ac se-
 riò deferatur . quare una mihi non in po-
 stremis causa est Iaponiam cogitandi , ut
 illas in extremas Orientis Insulas fugiens ,
 operam utiliùs , quàm hîc hætenus , col-
 locem . Pater Frater Ioannes fert secum
 communicanda Maiestati Tuæ capita qua-
 dam circa miseros Christianos Oræ Como-
 rinensis . Capiat Maiestatem Tuam aliqua
 misericordia illorum . neu gravere esse il-
 lorum Pater ; Orphani enim sunt , morte
 nuper Michaëlis Vazij , optimo ac verissi-
 mo Patre amisso . Quinque & quadragin-
 ta jam anni sunt ex quo Episcopus qui-
 dam

dam Armenus , nomine Iacobus Abuna ,
 Deo hîc & Maieftati Tuæ infervit . Ho-
 mo eft ex æquo ferè Deo carus ob virtu-
 tem ac Sanctimoniam ; & Maieftati Tuæ ,
 ac omnibus ferè qui poffunt aliquid in
 Indiâ , neglectus ac fpretus . Deus illi fic
 merenti per fe confulit ; Nos eo haud di-
 gnans honore , ut instrumentis vtatur no-
 bis ad confolandos fervos fuos . Soli eum
 Ordinis Sancti Francifci Patres ita curant ,
 eâque amplectuntur benevolentiam cui nihil
 addi poffit ; absque quâ foret , iamdiù bo-
 nus fenex confectus ærumnis efilaffet ani-
 mam . Liceat confulere quod fentio . Ma-
 gnoperè autor fum Maieftati Tuæ , ut ad
 iftum Bonum Præfulem fcribi cures tuo no-
 mine verbis honorificis & benevolis ; indi-
 to Literis ijsdem , quod poffit Gubernato-
 ribus ac Procuratoribus monftrari , man-
 dato , præfertim Præfecto Cocinensi , vt
 eum honorent , hospitio excipiant , offi-
 ciji & favore profequantur ; maximè cum
 quid petet , aut quâ re indigebit . Hæc
 fcribens , non illi pio Antiftiti prodeffe
 ac gratificari me putabam , fed Maieftati
 Tuæ . Nam ei per beneficam Patrum Fran-
 cifcanorum caritatem , nunc quidem nihil

deest : Maieftas vero Tua Hominis apud Deum gratiosi favore ac commendatione multum eget ; quàm promereri tali poteris officio . Eo est ille vir , vel hoc nomine digniffimus , quòd multum exhausti laborum in excolendis Christianis Sanctæ Thomæ : & nunc in fuâ penè decrepitâ ætate obedientiffimè se accomodat cunctis ritibus & confuetudinibus Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ . Scio scribere folere Maieftatem Tuam ad Patres Sancti Francisci . ei fasciculo posset inferi hæc ad Episcopum Armenum Epistolâ , quàm suadeo scribas omnibus favoris , æstimationis , & affectus significationibus plenam . Deus Dominus Noster imprimat penitus menti Maieftatis Tuæ claram notitiam Sanctiffimæ Voluntatis suæ ; suggeratque simul vires , & auxilium conferat ad eam ita plenè perfectèque exequendam , ut Tua Maieftas gaudeat à se factum Horâ extremâ mortis suæ . quando à Te , Domine reddenda Deo ratio erit totius anteaçtæ vitæ . Id decretorium æternitatis momentum citiùs aderit quàm Maieftas Tua putet . quare danda maturè opera est ut benè ad illud paratus occurras . Regna & Principatus transeunt .

seunt . His nova succedet & inopinatiffi-
 ma facies rerum : planè qualis ne cogita-
 tione quidem ac suspitione primâ , Maie-
 stati vniquam Tuæ in mentem venerit .
 Videbis enim Te per mortem spoliatum
 Regnis , & possessionibus eiectum cunctis ,
 in alia longè diversa contrudi terribilia
 & tenebrosa Regna ; in quæ durissimum
 & acerbissimum erit relegari ex illis alijs
 avulsam ; præsertim si , quod Deus aver-
 tat , extra Paradisum & ejus spem esses
 amandandus . Cocino VI I. Kal. Februarias An-
 no CIOIOXLIX .

Tuæ Maiestatis Servus inutilis .

Franciscus .

EPI.